

1. Czy dla odbiorcy z Państwa kręgu językowego i kulturowego literatura polska wyróżnia się jakimiś cechami odrębnymi?

Literaturę polską łączą stosunki wzajemne z innymi literaturami, w szczególności ukraińską, na którą silnie oddziaływał na przykład romantyzm polski. Znaczna część poetów ukraińskich pisała w języku polskim, na poetyce polskiej opierał swe koncepcje Feofan Prokopowicz.

2. Czy – w Państwa odbiorze – akt lektury dzieł literatury polskiej ma jakąś specyfikę, wymaga odrębnych kompetencji, różni się od lektury dzieł literatury rodzimej?

Proces nauczania literatury polskiej różni się od nauczania literatury ukraińskiej tym, że literaturę ojczystą studiuje się w historyczno-kulturalnym kontekście. Literaturę polską na Ukrainie (oprócz fakultetów specjalistycznych) studiuje się w zakresie kursu „Literatura zagraniczna”, co oznacza prezentowanie jej najwybitniejszych autorów i dzieł. Przede wszystkim studiuje się twórczość Adama Mickiewicza oraz pisarzy okresu realizmu. Zapoznając studentów z literaturą ukraińską, wskazuje się natomiast historyczne i literackie związki i pokrewieństwa.

3. Jakie konwencje literackie, tematy, konkretne dzieła literatury polskiej są (albo mogą być) dla odbiorcy z Państwa kręgu językowego i kulturowego wyjątkowo istotne?

Przede wszystkim romantyzm polski i realizm. Chciałabym wyróżnić tu poezję Adama Mickiewicza, powieści Elizy Orzeszkowej, Henryka Sienkiewicza i Bolesława Prusa. Bardzo lubię czytać utwory o polsko-ukraińskich stosunkach wzajemnych, żeby poznać inny punkt widzenia.

4. Jakie dzieła literatury polskiej są dla Państwa osobiście szczególnie interesujące, stanowią wyjątkowe wyzwanie?

Ballady romantyczne i poematy Adama Mickiewicza, powieść *Faraon* Bolesława Prusa.

5. Czy w ostatnim ćwierćwieczu zmieniła się recepcja literatury polskiej w Państwa kraju (zarówno wśród masowego odbiorcy, jak i w kręgach akademickich)?

Masowy czytelnik czyta teraz bardzo mało. Myślę jednak, że zainteresowanie literaturą polską będzie istniało, ponieważ jesteśmy sąsiadami o silnych związkach historycznych. Jako dowód niech posłużą ostatnie wydania takich

książek jak *Antologia poezji polskiej współczesnej* (Lwów 1996), antologii Dmytra Pawłyczka *Dzwony w zimie* (2000) oraz *50 poetów polskich. Antologia poezji polskiej* (Kijów 2001) czy *Dzwonienie lutni polskiej: antologia poetycka* (Kijów 2001).

Na Ukrainie odbywają się obrony dysertacji podejmujących tematykę polonistyczną. Na przykład: M. Waškiw, *Twórczość H. Sienkiewicza w kontekście ukraińsko-polskich literackich stosunków wzajemnych* (1996), S. Jakowenko, *Polska krytyka literacka wczesnego modernizmu* (2001), O. Dyrybało, *Literatura polska w ukraińskiej krytyce piśmienniczej XX wieku: osobliwości recepcji i interpretacji* (2008), W. Jerszow, *Polska literatura pamiętnikarska Ukrainy Prawobrzeżnej czasów romantyzmu: ewolucja, zakres zagadnień, poetyka* (2010) i wiele innych.

6. Jakie dzieła literatury polskiej zostały przetłumaczone w Państwa kraju?

Teraz na Ukrainie tłumaczy się głównie współczesną literaturę polską. Wyszły książki Doroty Masłowskiej, Manueli Gretkowskiej, Andrzeja Stasiuka, Olgi Tokarczuk, Wojciecha Kuczoka, Michała Witkowskiego, Marka Krąjewskiego oraz innych pisarzy.

SUMMARY

Irena Pobidasz

Questionnaire

In response to the questionnaire, the Ukrainian literary scholar discusses issues such as the specific character of teaching Polish literature in Ukraine, Polish-Ukrainian literary associations and recent reception of Polish literature.